ת"צ 40907-12-20 כהן נ' מ. יוחננוף ובניו (1988) בע"מ

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט, סגן הנשיא מרדכי בורשטין

מבקשת **שושנה כהן**
ע"י ב"כ עוה"ד עופר ורד

נגד

משיבה **מ. יוחננוף ובניו (1988) בע"מ**
ע"י ב"כ עוה"ד צחי נחום

<u>פסק דין</u>

בקשה לאישור הסדר פשרה בתובענה ייצוגית.

1. ביום 03.01.23 אושרה התביעה כתובענה ייצוגית וזאת לאחר שנקבע שבסניף המשיבה, ברחוב האומן 10 בירושלים (להלן: "**סניף**"), נמכרו למבקשת מוצרים במחלקת האוכל המוכן מבלי שמשקל האריזה הופחת.
בהחלטה נקבע כי "**הקבוצה בשמה תנוהל התביעה הייצוגית היא: כל לקוחות המשיבה שרכשו 'אוכל מוכן' הנמכר לפי משקל מבלי שמשקל האריזה הופחת ממשקל ה'אוכל המוכן' שנרכש, בסניף .... החל מיום פתיחתו (14.05.19) ועד ליום הגשת התובענה (20.12.20) וכי הסעד הנתבע הוא פיצוי כספי בגין הנזק שנגרם כתוצאה מחישוב המחיר, על פי משקל ה'אוכל המוכן' שנרכש באופן שכלל גם את משקל האריזות**".

2. הצדדים פנו להליך גישור, במסגרתו נמשכו מתוכנת הנהלת החשבונות של המשיבה נתונים, אודות כמות אריזות האוכל המוכן בהן נעשה שימוש בסניף בתקופה הרלבנטית בתובענה, משקלם הממוצע של שני הגדלים העיקריים בהם נעשה שימוש וכמות המכירות של כל מוצר בתקופה הרלבנטית ואף צורף תצהיר רואה חשבון לעניין זה. נתונים אלה הוצגו למגשר.

מאחר שקיים קושי רב לזהות ולאתר את חברי הקבוצה, הוסכם כי במסגרת ההסדר, תפצה המשיבה את כלל לקוחותיה הרוכשים אוכל מוכן בסניף ותשיב ללקוחותיה סך של 200,000 ₪ באופן הבא:

א. כל רכישה של מוצרים במחלקת "**אוכל מוכן**" בסניף, בסכום העולה על 20 ₪, תזכה את הרוכש במארז אחד של נקניקיות מרגז או מארז אחד של קבבים "**יוחננוף**" בשווי 19.90 ₪, ללא תשלום נוסף (להלן: "**ההטבה**").

ב. המשיבה תחל להעניק את ההטבה בתוך 45 יום מאישור ההסדר ובמשך תקופה שלא תעלה על 180 ימים ממועד תחילת ההטבה או עד שימוצה סכום הפיצוי לצרכנים. זאת, בהתאם לתצהיר גורם מוסמך מטעמה, בדבר השלמת חלוקת ההטבה, לפי המוקדם.

ג. המשיבה תהיה רשאית לתקשר את ההטבה ללקוחותיה על מנת לעודד לקוחות ליהנות ממנה, אך תהיה מחויבת לציין כי ההטבה ניתנת מכוח הסדר פשרה בתובענה ייצוגית.

ד. ככל שלא ימוצה מלוא סכום הפיצוי האמור בחלוף 180 יום ממועד תחילת חלוקת ההטבה, תועבר יתרת סכום הפיצוי לקרן שהוקמה מכוח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "**חוק תובענות ייצוגיות**").

3. בבקשה נטען כי מאחר שבוצעה כבר בפועל הסדרה והמשקלים המותקנים כיום בסניפי המשיבה אינם מאפשרים הישנות של הכשלים שזוהו, מתייתר הצורך להסדיר את הטענות בבקשת האישור כלפי העתיד.

הצדדים המליצו על תשלום גמול המבקשת בסכום של 10,000 ₪ ושכר טרחה לב"כ בשיעור של 29,250 ₪ כולל מע"מ. בנוסף הוסכם כי המשיבה תשפה את המבקשת בגין תשלום סכום האגרה.

4. ביום 27.09.23 ניתנה החלטה על פרסום הודעה בדבר הגשת הבקשה.

לאחר הפרסום לא הוגשה כל התנגדות מנומקת להסדר וגם לא נמסרה הודעה של חבר קבוצה המבקש לצאת מהקבוצה.

5. מנהלת מחלקת דיני עבודה ותובענות ייצוגיות בפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי), הודיעה כי "**הגורמים המקצועיים במדינה לא מצאו לנכון להביע עמדה ביחס לבקשה לאישור הסדר הפשרה, לחיוב או לשלילה**".

6. סעיף 19 (א) לחוק תובענות ייצוגיות. מחייב לבחון שהסדר הפשרה הוא "**ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה**".
רק לאחרונה עמד בית המשפט העליון פעם נוספת על האופן שבו יש להעריך הסדר פשרה בתובענה ייצוגית ועל השיקולים שיש לבחון בעניין זה, בכללם - הפער שבין הסעד המוצע בהסדר הפשרה לבין הסעד שחברי הקבוצה היו עשויים לקבל לו בית המשפט היה מכריע בתובענה לטובתם, השלב בו מצוי ההליך ויתרונותיו וחסרונותיו של הסדר הפשרה אל מול הסיכונים והסיכויים שבהמשך ניהול התובענה הייצוגית (רע"א 2957/17 **סופר גז חברה ישראלית להפצת גז נ' יעל שוורצמן** (17.03.24)).

7. מאחר שקיים קושי לאתר באופן מדויק את חברי הקבוצה, אך לקוחותיה הקיימים של המשיבה יכולים להוות תקריב הולם לחברי הקבוצה, ניתן לקבוע כפיצוי הטבה שתועבר לכלל הלקוחות הקיימים בסניף (רע"א 2957/17 **שם** פסקה 41).

בענייננו, הציבור שנפגע הוא ציבור הרוכשים אוכל מוכן בסניף המשיבה ועל כן מתן הסעד של פיצוי כספי לחברי הקבוצה הוא סעד הולם בנסיבות העניין.

הסדר הפשרה אינו מבטיח פיצוי בשיעור המרבי שהיה נפסק לטובת חברי הקבוצה לו התובענה הייצוגית הייתה מתקבלת במלואה, אך אין בכך כדי להצדיק דחיית ההסדר, שכן ההסדר מביא לידי ביטוי קניית סיכון לכלל הצדדים, חיסכון ניכר בעלויות ניהול ההליך ומבטיח פיצוי מיידי ומשמעותי לחברי הקבוצה המיוצגת, בדרך קלה ומבלי שייאלצו להמתין לסיום ההליך (ראו: ת"צ 57429-11-16 **דוד אנגור ואח' נ' יינות ביתן בע"מ** (01.02.24) והאסמכתאות שם; אביאל פלינט, חגי ויניצקי **תובענות ייצוגיות** (תשע"ח) 605 ואילך).

אמנם, בהסדר "**שובר**" - הסדר המצריך התקשרות בין הצדדים ורכישה של מוצר כתנאי לקבלת ההטבה קיים קושי הן בחיוב הנפגע להמשיך להתקשר עם המשיבה והן בחיוב הנפגע לרכוש על מנת לקבל את ההטבה. עם זאת, בענייננו עסקינן במוצר

שהנפגעים חברי הקבוצה צורכים את השירות של אוכל מוכן ועל כן קבלת אוכל מוכן נוסף עשוי לשמש פיצוי ראוי לחברי הקבוצה. בנוסף, ההסדר מוצדק גם לנוכח הסיכון שבניהול ההליך ולנוכח אופי ההסדר וטיבו (פלינט ויניצקי **שם** 671-666).
מכאן שהסדר הפשרה ראוי, הוגן וסביר בהתחשב בעניינם של חברי הקבוצה ואין בחסרונותיו של ההסדר כדי לעלות על יתרונותיו, באופן המצדיק דחייתו (רע"א 335/23 **דאבלטק בע"מ נ' יובל לב ואח'** (27.07.23)).

8. לנוכח תצהיר רואה החשבון שהוגש לעניין המשקל שנגבה ביתר, לכאורה, בהתחשב בכך שההסדר גובש במהלך הליך גישור ומאחר שגם המדינה לא סברה שיש מקום למנות בודק ובהתחשב בכך שהסכם הפשרה הוגן ומאוזן, אין מקום למנות בודק חיצוני.

9. לפיכך מאושר הסדר הפשרה.
בהתחשב בכך שהתביעה העלתה סוגיה חשובה, בכך שצמחה לחברי הקבוצה ולציבור הרחב תועלת משמעותית ובהתחשב גם בכך שניהול ההליכים בפני ובפני המגשר היה כרוך בטרחה, מאשר הגמול המבוקש למבקשת ואת שכר טרחה המבוקש למשיבה.

10. הצדדים ימסרו הודעה בדבר מתן פסק הדין בשני מקומונים ובעיתון יומי ויפרסמו זאת במקום בולט בכניסה לסניף המשיבה.

11. הצדדים ימציאו ההסדר ופסק הדין למנהל בתי המשפט לשם רישומם בפנקס תובענות ייצוגיות וידווחו על השלמת ביצוע הסדר הפשרה לא יאוחר מיום 01.11.24.

ניתן היום, י"א אדר ב' תשפ"ד, 21 מרץ 2024, בהעדר הצדדים.

מרדכי בורשטין, שופט, סגן הנשיא